

Hrvatski List

izlazi u Puli, svaki dan u 6 sati ujutro

Pojedini broj 8 helera

Mjesečna pretplata 2 K 40 h

Oglasi 30 h Petit-redak

Godina II.

Odgovorni urednik:
Josip Hain, Pula

Ponedjeljak, 3. travnja 1916.

Tiskom i nakladom
Jos. Krmpotić, Pula

Broj 263

Austro-ugarski ratni izvještaji.

Beč, 2. travnja. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko i jugoistočno bojište.
Nema osobitih događaja.

Talijansko bojište.

Položaj nepromijenjen.

Jutros su rano bacili neprijateljski letjeli nekoliko bomba na Postojnu. Dva mrtva, više ranjenih.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hölter, podmaršal.

Njemački ratni izvještaji.

Berlin, 2. travnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Bombardovanjem su Bethenyville-a (sjeverno od Reimsa) prouzrokovali Francuzi znatnih gubitaka usrijed svojih vlastitih ljudi: ubili su 3 žene i jedno dijete a ranili su tesko 5 muškaraca, 4 žene i 1 dijete.

Pročistili smo od neprijatelja francuske jarke sjeveroistočno od Haucourta u prostoru od 1000 m. 31. su ožujka došle naše čete po pomnijovj pripravi na istočnoj obali Moze u posjed neprijateljskih utvrda i po-bočnih pozicija sjeverozapadno od sela Vaux. Iza kako se je bila na tom odsjeku rasmahala fran cuska vatra do najveće žestine, uslijedila je očekivana protunavala, koja se potpuno izjalovila u vatri naših strojnih pušaka i u zapornoj vatri našeg topništva. Ne računajući njegovih teških krvavih gubitaka, izgubio je neprijatelj za naše navale od 31. ožujka 11 časnika i 720 neranjenih zarobljenika te još 5 strojnih pušaka.

Osim 4 neprijateljskih letjela, što smo ih strovalili preko naše fronte, oborili smo kod Hollebeka engleski dvoplošac a drugi također pao je goreći jugoistočno od Lensa. Istočno i balkansko bojište.

Položaj nepromijenjen.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaji.

Carigrad, 2. travnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Kaukaska fronta.

U dolini Čorok odbismo smo nekoliko dijelova neprijateljskih predstraža. U tom odsjeku napreduju uspješno naše operacije.

Brzojavi. Rat.

Naši ljetači nad sjevernom Italijom.

Lugano, 1. Milanski Secolo donša brz-jave iz Vidna (Udine) i Trbiža (Treviso), u kojima je mnogo toga cenzurirano. Brzojav iz Vidna potvrđuje, da je dne 28. ožujka prije sunčanog ishoda četa austro-ugarskih letjela, sustava Aviatik, osvanula nad različitim mjestima Furlandske te bacala bombe na Čerwinjan i San Giorgio di Nogaro. U Pordenone bija oštećena jedna gostiona. Željeznice i mostovi ostali su čitavi. Nijedna osoba nije ranjena. Pučanstvo se je mirno držalo, sve ako se i jesu letjela približila do stotinu metara nisko.

Zračna navala na englesku istočnu obalu.

Berlin, 2. (D. u.) U noći od 1. na 2. travnja dogodila se je ponova navala pomorskih letjela protiv engleske istočne obale.

Visoki dimnjači talionice, obrtničke zgrade na južnoj obali rijeke Tees, kao što i lučki uređaji kod Middlesborougha i Sunderlanda bili su bombardovani kroz sat i pol ra-pršljivim i požarnim bombama. Jake eksplozije, rušenja i požari pokazali su očito dobar uspjeh navale.

Uspriko živahnog pucanja nijesmo pretrpjeli nikakvog gubitka, pače nijesmo zadobili niti ikakvog oštećenja.

Zračni napadaji na Englesku.

London, 2. (D. u.) Londonski vojni ured javlja, da je juče uveče ustijedio zračni napadaj na istočne grofovije, kod kojega je po svoj prilici sudjelovalo pet Zepelina. Krstarili su iznad obale i iznad različitih mjesta uz Temzu u raznim smjerovima te pobacali devadeset bomba na pojedina mjesta. Potanji podaci nijesu poznati. Glasa se, da su neprijateljski ljetači preletjeli i preko sjeveroistočne obale i preko Londona.

London, 2. (D. u.) Reuterov ured javlja: Oštećen je jedan Zepelin posljednje noći pao pred usjećem Temze. Posadu su engleski stražarski čamci zarobili, a sam je zrakoplov potonuo.

Važnost zauzeća Malancourta.

Berlin, 1. (D. u.) Ratni dopisnici ovdješnjih listova ističu veliko važnost zauzeća Malancourta, kojim su uskolobani temelji lijevog krila francuske verdunske vojske. Opel je pao dio prednjih verdunskih utvrda, koji je bio zaštitla tvrđjavi. Francuski su položaji sada još osjetnije izloženi.

Balkan.

Grčki prosvjedi.

London, 2. (D. u.) Times javlja iz Atene: Greka je vlada odgovorila na ententinu notu o sjevernom Epiru. Prosvjedovala je kod ententskih vlasti radi uapšenja Nijemaca i Austrijanaca na Krfu i u Patrasu.

Rusija.

Odstup Polivanova.

Amsterdam, 1. U Londonu tumače kao razlog odstupa ruskog ministra rata Polivanova diferencije između najviseg ratnog vodstva i vlade, koju je u prijemnom ovom pitanju podupirala duma. Mnogi podsjećaju na to, da su Polivanova prije imenovanja Stürmera držali za budućeg ministra-predsjednika, te da je on radio o neograničenoj diktaturi. Polivanov odstup veoma žale u Engleskoj, jer je kao strukovnjak bio izvanredno sposoban.

Engleska.

Englezi zarobili posada njemačkog zrakoplova.

London, 2. (D. u.) Reuterov ured javlja: Od zrakoplova „Broj 15“ spasili su se 2 časnika i 16 momaka. Bili su odvedeni u zarobljenički tabor u Chatham.

Štete od oluje u Engleskoj.

Amsterdam, 1. Prema vijestima engleskih je listova poharala u noći od prošlog ulorka silna oluja Englesku. Svoju je najveću jakost razvila nad središnjim grofovijama, gdje je željeznički, brzojavni i telefonski promet po-ve uništen. London je od sjeverne strane ovamo po-sve odijeljen, a iz Carlisle-a je u London javljeno, da nije ovamo stigao nijedan vlak iz Londona. Između Carlisle-a, Leeds-a i Crews-a uspostavljen je poseban promet. Svi vlakovi sa sjevera dolaze u London sa znatnim zakašnjenjem. U raznim dijelovima središnjih grofovija su brzojavni stupovi na stotine oboreni, i mnogobrojni vlakovi stoje i čekaju na tračnicama.

Iraska proti Engleskoj.

Amsterdam, 31. Kako se javlja, došlo je u različitim lukama u Irskoj do ozbiljnih nemira, kao primjerice u Dublinu, gdje se je irsko vojništvo svagdje pasivno držalo. Irsko je radničko društvo za prevažanje u mnogobrojnim skupstinama pozvalo pučanstvo, da se suprotstavi engleskim vojnicima, koje kane da pošlju proti Ircima. Savez njihov rasiruje u Irskoj silu tiskovina sa porukom, da se nijedan Irac ni pod kojim uvjetom ne prijavi u englesku vojsku. Nadalje se pozivlju irski radnici, da traže višu plaću, jer da sad svagdje rade za engleski kapital. Svako potistavanje irskog naroda mora da se osveti. Iraska mora da bude iza rata slobodna.

Italija.

Nepokolebiva vjera entente u pobjedu.

Rim, 1. (D. u.) Na ručku u konzultu izmijenili su Sonnino i Asquith nazdravice, kojima se je slavilo međusobno prijateljstvo i pobratimstvo oruzja. Asquith je izrazio svoje nepokolebivo pozudanje u konačnu pobjedu.

Cadorna vratio se.

Rim, 2. (D. u.) Poglavnik talijanskog glavnog stana Cadorna vratio se je u Italiju.

Asquith u Rimu.

Rim, 2. (D. u.) Asquith je bio jučer primljen u audienciju od Sv. Oca. Po tom je posjetio Asquith kardinala državnog tajnika, koji mu je kasnije povratio posjet na engleskom poslaništvu u Vatikanu.

Asquith je primio odaslanstvo talijanske stampe. Po tom išao je Asquith na svečani doček na Capitolinu, gdje je odgovarajući na pozdravni govor načelnika kneza Colonne izjavio, kako je u Rim došao, da osigura Italiju o čvrstoj vjeri Engleske u pobjedu slobode i pravednosti te da proglaš neopozivnu odluku Engleske, da mora osvetliti prava slabijih naroda, te da se ne snije Ir-pjeti povredljivanje onih društvenih i elementarnih načela, koja su se ustanovila tek po dugim borbama od stotine godina.

Na večer održao se je na engleskom poslaništvu svečani ručak, kod kojega su Asquith i Sallandra izmijenili nazdravice na veličnu i nspjevaju-ću obijih zemalja.

Vojvoda Avarna umro.

Rim, 1. (D. u.) Bivši je talijanski poslanik u Beču vojvoda Avarna umro.

Dogodjaji na moru.

Nizozemske brige. — Tadžl poslanici na izvanjskom ministarstvu.

Rotterdam, 2. (D. u.) Maasbode je Blatt proćuo jućer u diplomatskim krugovima, kako vlada bojazan, da je u buduće moguće da bude Nizozemska vrlo ostro blokirana. Isti je list doznao jućer, da su svi poslanici vlasti, koji su u Haagu zastupani, posjetili izvanjsko ministarstvo, da se obavijeste o stanju stvari. Primiti su osiguranje da poduzete mjere nijesu uperene protiv nijedne od ratujućih država. Maasbode ne taji, kako nije isključeno, da će nizozemska vlada dospjeti u vrlo nepričitan položaj uslijed zaključaka pariškog sastanka.

Nizozemska branit će svoju neutralnost.

Frankfurt, 1. (D. u.) Frankfurter Zeitung javlja iz Haaga: Glasine, po kojoj Engleska tobože sondira to radi prolaska kroz Nizozemska, označene su s dobro upućene vlade strane kao neisniti. Sve kaže, da je nizozemska vlada čvrsto odlučila, da će se svom silom s oružjem usprotiviti svakom pokušaju povrede nizozemske neutralnosti. Njemačko-nizozemski odnosi ne odavaju nikakvog povoda za budi kakovo uznemičenje.

Neutralne države.

Potopijen norveški parobrod.

London, 2. (D. u.) Reuterov ured javlja: Bio je potopijen norveški parobrod Norme. Njegova se je posada spasila.

Engleske mine med Noordhinder i Gallopm.

Amsterdam, 2. (D. u.) Amsterdamsche Maasbode prima iz pouzdanog mjesta, da su engleski brodovi položili polje mina između broda-svetionika kod Noordhinder-a i kotvenjaka kod Gallopa.

Nasukao engleski parobrod.

Kapstadt, 2. (D. u.) Reuter javlja: Engleski se je postanski parobrod Rangatira putem u Novu Zelandiju usput nasukao kod otčija Robben.

Potopljen engleski parobrod.

London, 2. (D. u.) Engleski Lloydov parobrod Diaden od 3752 tona potonuo je.

London, 2. (D. u.) Lloyd javlja iz Patrasa: Skuner John Pritchard potopljen je po podmornici. Mornaci se spasena.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

Petrograd, 30. Službeni izvještaj od 29. pr. mj.:

Zapadna fronta.

U okolici Dvinskog traje boj. Južno od Dvinskog djelomicno topnička vatra. U okolici zapadno od Naroćkog jezera bacili smo neprijatelju iz južnoga dijela smela južno od sela Mokrice i odbili neprijateljski protunapad, koji je iz toga slijedio. U okolici kanala Ogniski nještovice žestoka pjesadijska vatra. Kod sela Somino zauzeli su naši odjeli žičane zaprijeko neprijateljskih straža i izbacili ih iz jaraka. Nijemci su pobjegli na drugu stranu kanala. Neprijateljski su ljetali bacali bombe u okolici kolodvora Lušca i Luminje (55 kilometara sjeveroistočno od Pinskog). Na fronti kod srednje Stripe odbili smo napadaje protivnika, koji je pokušao, da se približi našim jarcima.

Na čitavoj se fronti nastupila jugovina: mornari su predjeli poplavljeni. Svagdje, ne samo na južnoj, nego i na sjevernoj fronti, pokriva se led na rijekama i jezerima s vodom te kopni na obalama. Topljenje veoma debele sniježne kore na putovima prouzrokuje u čitavom sjevernom predjelu za gibanje topništva izvanrednih poteškoća.

Petrograd, 31. Službeno izvješće od 30. ožujka.

U riskom području otvorili su Nijemci iznad našu vatra na naš mostobran u Useküllu. U jakobstadtskom odsjeku bombardovao je neprijatelj žestoko okolice sela Epunk (3 km. južnoistočno od Augustinova), te je poduzeo navalu, koja je bila suzbijena od naše vatre.

Neprijateljska odjeljenja, koja su probila kraj Sussega, bila su suzbijena na drugu obalu rijeke. Topovska vatra sjeverno od Dvinskoga. Južno od Dvinskoga dijelom najživljija topovska i pušćana paljba. Svojim sm pucanjem zaustavili neprijateljsku vatra južno od Wisdyja.

Zapadno od Naroćkog jezera i u opkopima na jugu od Mokrzyca raspršili smo tamo okupljene neprijatelja svojom vatrom. U okolici Oginskoga kanala vrlo živa topovska paljba.

Južno od Pripjata i u Galiciji topovski bojevi i ljetalačka djelatnost. Neprijateljsko se je ljetalo, pogodeno našim puškama, moralo spustiti kraj Trembovie, Letioce, t. j. kapelana i poručnika, smo zarobili. Na čitavoj se fronti topi snijeg.

Francuska.

Paris, 31. Službeni izvještaj od 30. ožujka 3 sata poslije podne:

Na jugu od Somme neprijatelj je prodro po najžešćoj topovskoj vatri u pomaknuti dio naših redova zapadno od Verdunovillers i sjeverno od Chaulnasa. Našom smo protunavalom odmah protjerali neprijatelja.

Sjeverno od Moze poduzeli su Nijemci tokom noći više protunavala protiv naših položaja u avoćorskoj šumi. Sve su im se navale skršile u zapornoj vatri naših strojnih i pjesačkih pušaka, koja je jako opustošila neprijateljske redove, osobito ispred glavne avoćorske utvrde, gdje su ostavili Nijemci na bojistu čitave hrpe mrtvaca. U okolici Malancourta nije bilo nikakvog neprijateljskog navalnog pokušaja. Istočno od Moze i Woevra isprekidana topovska paljba. Nijemci su postavili u Mozu sjeverno od S. Mihiela veliki broj plivaćući mina, koje nijesu nanijele nikakve štete. U Loreni, između Domevra i Bremeulla, djelatnost našeg topništva.

Na ostaloj fronti nema osobitih događaja. 29. je ožujka bacila naša skupina ljetala 15 krupnih hitaca na željeznički kolodvor u Metz-les-Sablous, a 5 na željezničku postaju u Pagnysur-Moselle.

U noći od 30. ožujka dva su naša ljetala bombardovala željeznički kolodvor u Maehernu i Maizieres-les-Metz.

Engleska.

London, 30. Izvješće engleskog glavnog stana: Dan je prošao uopće na čitavoj fronti mirno. Neprijatelj je upalio malenu jednu minu istočno od Bethune, a da nije prouzročio štete. Južno od St. Elois-a utvrdili smo čitavo na dne 27. maria osvojeno zemljište.

Domaće vijesti.

Sazivna obznana. Na temelju Previsnjih odluka, kojim je polignut sav c. kr. i kr. uz. narodni ustanak, uzet će se u službu narodnoga ustanaka pod oružjem osobe rođene u godini 1898., ako se kod pregledavanja nadje, da su za to sposobne. Prijava: Svi muskarci, koji su rođeni od 1. siječnja do 31. prosinca 1898., a austrijski su ili ugarski državljani, dotično ne mogu dokazati inostranskog državljanstva, valja da se nadjaje do 7. travnja 1916. prijave u općinskom uredu (kod magistrata) onoga mjesta, u kojem borave u času, kad se izda ova obznana.

Dužnost prijave tiče se također onih, koji u općini svojega boravišta imaju zavičajno pravo. Osobe podložne narodnom ustanku valja da se kod prijave iskazu primjerenim dokaznicama (krštenicom ili svjedočbom rođenja, domovnicom, radničkom ili služničkom knjigom, školskom svjedočbom itd.); osobe, kojima u je smislu obznana od 6. ožujka 1916. dana „lična i prijavna iskaznica“, treba da na prijavljivanje donesu tu ispravu.

Prijava se ima uvijek učiniti usmeno, a samo iznimno je mogu u osobito osnovanim slučajevima učiniti također treće osobe (roditelji, stitnici).

Tkogod se prijavi, izdat će mu se „iskaznica narodnog ustanaka“, koju valja pmono sačuvati i donesti na pregledavanje.

Ta iskaznica je također potvrda njegove prijave i daje mu pravo na besplatnu vožnju željeznicama (izuzevi brze vlakove) i parobrodima na pregledavanje i natrag, zatim također — ako se kod pregledavanja nadje, da je sposoban — na besplatnu vožnju kod dolazanja pod barjak u službu.

ko propusti prijavu, strogo će ga kazniti političke vlasti.

Pregledavanje:

Sve gore naznačene osobe pozivaju se, da dodju pred povjerenstvo narodnoga ustanaka za pregledavanje, da se ispitaa, da li su sposobne za službu narodnoga ustanaka pod oružjem.

Ne treba da dodju oni, kojima manjka jedna noga ili ruka, koji su slijepi na oba oka, gluho-nijemi, kreteni, ili koji su od suda proglašeni ludim, mahnitim ili glupim, nadalje druge osobe,

što su duševno bolesne, i to svi ti onla, ako je kod pregledavanja prikazan dotični dokaz.

Osobe, koje boluju od padavice, valja da dodju na pregledavanje; dokazi o njihovoj bolesti treba da se prikažu povjerenstvu narodnoga ustanaka za pregledavanje.

Nadalje su riješeni od dolazanja na pregledavanje oni, koji već sada — ma i bez oružja — i to barem od 1. siječnja 1916., vrše službu narodnoga ustanaka ili inače aktivnu vojničku službu, dokle god su u tom odnošaju.

Članovi korporacija podložnih narodnom ustanku imaju doći na pregledavanje.

Povjerenstva narodnoga ustanaka za pregledavanje uređovat će u vrijeme od 14. travnja do 1. svibnja 1916.

Mjesto, dan i sat uređovanja obznanić će se posebnim oglasaom.

Na koje je povjerenstvo upućena koja osoba podložna pregledavanju, ravna se po općini, u kojoj se prema svojem boravku imala prijaviti.

Koji su nesvaladivim zaprijetkama bili zapriječeni doći u dane pregledavanja, što dolaze za njih u obzir, valja da dodju pred povjerenstvo za naknadno pregledavanje. Napose će se oglašiti, kada će i gdje uređovati povjerenstva za naknadno pregledavanje.

Tko ne dodje na pregledavanje, kaznit će se po zakonu od 28. lipnja 1890., L. d. z. br. 137. o kažnjenoj neposlušnosti spram vojničke sazivne zapovijedi i zavodjenja na to.

Dolazak pod barjak:

Kada i kamo će osobe, za koje se nadje, da su sposobne, poći pod barjak, doznat će one kod pregledavanja.

Osobe, za koje se kod naknadnoga pregledavanja nadje, da su sposobne, valja da dodju pod barjak za 48 sati poslije svoga pregledavanja.

Takodjer tko ne dodje ili tko zakasni pod barjak, kaznit će se po gore spomenutom zakonu.

Pogodnosti:

Onima, koji kod pregledavanja dokažu naučno osposobljenje, što je po vojnom zakonu utvrđeno za pogodnost jednogodišnje prezentne službe, podjeljuje se dozvola, da za svoje službe u narodnom ustanku nose znak jednogodišnjega dobrovoljca.

Svima, za koje se kod pregledavanja nadje, da su sposobni, takodjer je slobodno na temelju vojnoga zakona dobrovoljno stupiti u zajedničku vojsku, ratnu mornaricu ili domobranstvo, i to za vrijeme prezentne i ukupne službe, što je imaju odslužiti po odredbama toga zakona o dobrovoljnom postupanju. U pogledu izbora vojnoga tijela vrijede opća ograničenja što su u tom pogledu izdana. No poslije prezakritanja dopušteno je dobrovoljno stupiti svakako samo kod vojnoga tijela, koja je dotična osoba dodijeljena kao narodni ustaša.

Saziv i pregledavanje bosansko-hercegovačkih zemaljskih pripadnika.

Oglašuje se, da se pozivaju u službu pod oružjem također bosansko-hercegovački zemaljski pripadnici, koji su rođeni u godini 1898., a podložni su službi u evidenciji rezerve.

Ako oni borave u Austriji, valja da se oni do 7. travnja 1916. prijave kod općinskog ureda (kod magistrata) općine svojega boravišta i donesu dokaznice kazane u ovoj obznani, te će ondje primiti iskaznicu, koja treba da pmono čuvaju i s njome dodju što prije na pregledavanje k. c. i k. kotarskom popunilbenom zapovjedništvu, u čijem se području nalazi njihovo boravište.

Osobama podložnim službi u evidenciji rezerve daje se na temelju iskaznice besplatna vožnja na željeznicama (izuzevi brze vlakove) i parobrodima do najbližega c. i k. kotaškoga popunilbenog zapovjedništva i natrag.

Obznana. Uslijed opunovaćenja sa strane c. kr. namjesništva u Trstu te na temelju § 51 obrtnoga reda, saslušarski trgovačko-obrtnu komoru u Rovinju ustanovljuje se za politički kotar Pula te okružje Rovinj maksimalnu cijenu za janje sa K 1'40 žive vage a K 2'10 mrtve težine za mjesec travanj o. g. — Pula, dne 30. ožujka 1916. C. kr. tvrdjivani komesar: Schönfeldt m. pr.

Bojna pošta. Uslijed odluke c. kr. ministarstva trgovine od 28.-3.-1916. br. 9592-P. od sada unaprijed obustavljeno je primanje privatnih paketa vojne pošte za urede vojne pošte br. 25, 31, 58, 59, 67, 77, 80, 90, 96, 97, 107, 108, 130, 143, 154, 155, 158, 160, 201, 232, 504, 506.

Sjećajte se Crvenog križa!